

МАКСИМ
КРУПСЬКИЙ

ВЕЛЕТЕНЬ НА КОЛІНАХ

Максим Крупський
ВЕЛЕТЕНЬ НА КОЛІНАХ

Київ | 2019

Зміст

Від автора

3

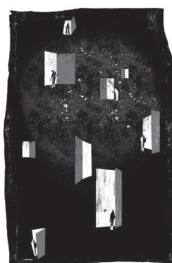
Розділ 1.
Лавка

5

Розділ 3.
**Надія
за порогом**

37

Розділ 5.
**Друзі
на небі**

75

Розділ 2.
**Множення
на нуль**

23

Розділ 4.
**Історія одного
корупціонера**

55

Розділ 6.
**Дорога
додому**

85

Епілог

110

*Присвячується Олі та Владочці.
Ви – мої герої.
Радий, що подорожуємо увись разом!*

Уже декілька років я ходжу кругом та навколо й ніяк не можу почати писати. І я знаю цьому причину: якось я почув одну важливу розмову й тепер вирішую, розповісти про неї чи залишити все в закутках своєї пам'яті. Щось у мені говорить: «Навіщо розповідати? Знаєш, скільки всього щодня обговорюють люди? Однією розмовою більше, однією – менше. До того ж ти нічого нікому не винен». Та я відчуваю, що все-таки повинен, повинен розповісти цю історію, адже почуте повністю зламало все моє розмірене життя. Так дивно одного разу отримати відповідь на ті запитання, які часом ставиш самому собі, але боїшся почути на них відповідь... А раптом хтось неправильно мене зрозуміє? Або взагалі не зрозуміє? Що ж робити? Розповісти чи промовчати?

Так тому й бути, розповім, точніше, напишу про те, що почув. Можливо, деяких деталей не вистачатиме, але це все, що мені вдалося запам'ятати...

А тепер невеличка передісторія.

Поринати в мрії – моє дозвілля. Велич надихає мене, а вершини, яких може досягнути людина, приголомшують. Що більше я читав, досліджував, думав, то сильніше дивувався з того, скільки всього міститься в цьому простому слові із шести літер – «людина».

ВЕЛЕТЕНЬ

ВЕЛЕТЕНЬ! Організм дивовижної складності, геніальні ідеї та відкриття, далекоглядні плани на віки. Узяти, приміром, емоції. Ходять чутки, що пісень про все – понад півмільярда. Вони викликають усмішки та сльози. Усіх пристрастей не відобразити навіть у більш як двох мільйонах фільмів, уже випущених до цього часу. А як народжуються думки? Як приймаються рішення? Як формується ставлення? Кожен з нас – ВЕЛЕТЕНЬ! Іде людина вулицею – і в неї є свій погляд, щось її обурює, щось тішить. А щоб здійснити хоча б частину її бажань – і всієї планети замало!

Лише одна розмова, одна коротка зустріч – і цей ВЕЛЕТЕНЬ на моїх очах схиляє голову й повільно опускається на коліна... Чому? Перед Ким? Навіщо? На ці запитання я отримав відповідь.

Автор

Лавка

[illegible]

Стояли останні погожі дні вересня. Невеличке містечко загубилося серед полів і лісів. На околиці розташувалася стара станція, через яку чотири рази на день прямували дизельні потяги. Декілька людей на пероні, невеличкий продуктовий магазин та кіоск остронь, на початку вулиці. Біля кіоску стояв Велетень, курил цигарку та пив каву, поглядаючи довкола.

Ледь горблячись, з рюкзаком за плечима з-за рогу магазину вийшов чоловік і зупинився, побачивши Велетня.

– Добрий день!

– Добрий!

– Ви не підкажете, котра година?

– Година за годиною – так і вік зійде, – відповів Велетень і розсміявся.

– Так, час летить надзвичайно швидко. Ви теж над цим замислювалися?

– Ні, немає коли про таке думати. Просто згадалося, бо ж я і не пригадаю, коли мене востаннє хтось запитував про час. У тебе що, телефона немає?

– Чому ж немає, е. От тільки розряджений.

– А-а-а, зрозуміло... Це з нами всіма під вечір стається. Зараз за п'ятнадцять хвилин третя, півтори години до потяга, – сказав Велетень, діставши телефон з кишені.

– Дякую! А то я давно вже в дорозі, ось і залишився без зв'язку.

– І куди це ти прямуєш? Як у нашу глушину потрапив?

– Я? Я до Кращої Країни їду.

Велетень остаточно повеселів.

– Чи не до Америки раптом? Звідси до неї все життя чимчикуватимеш.

Наш світ може здаватися дуже затишним місцем, доки тебе поважають і захищають. Проте завжди запам'ятовується та мить, коли красива картинка, ніби на зламаному екрані, починає миготіти, дрижати, змінювати кольори, а потім і взагалі гасне.

– Ні, значно-значно ближче.

– І де це така країна? Щось я про неї не чув.

– Ну, я можу розповісти, – відповів Мандрівник, уважно дивлячись на Велетня. – Якщо маєш час...

– Чого б і ні? Потяг сьогодні спізнюється, ремонт колій, а я сестру зустрічаю, усе одно чекати. Часу – хоч греблю гати.

– Ну, так і буде, розповім. До речі, мене Мандрівник звуть. А тебе?

– А я – Велетень. У цих краях поширене ім'я.

– А моє – рідкісне. Мало хто сьогодні так називає своїх дітей...

– Невелика біда! Так розкажи, як це ти надумав до Кращої Країни податися? Невже у ваших краях усе так погано?

Велетень поспіхом допив каву й кинув паперову склянку до урни.

– Он лавка. Ходімо посидимо! Розповіси про свої пригоди.

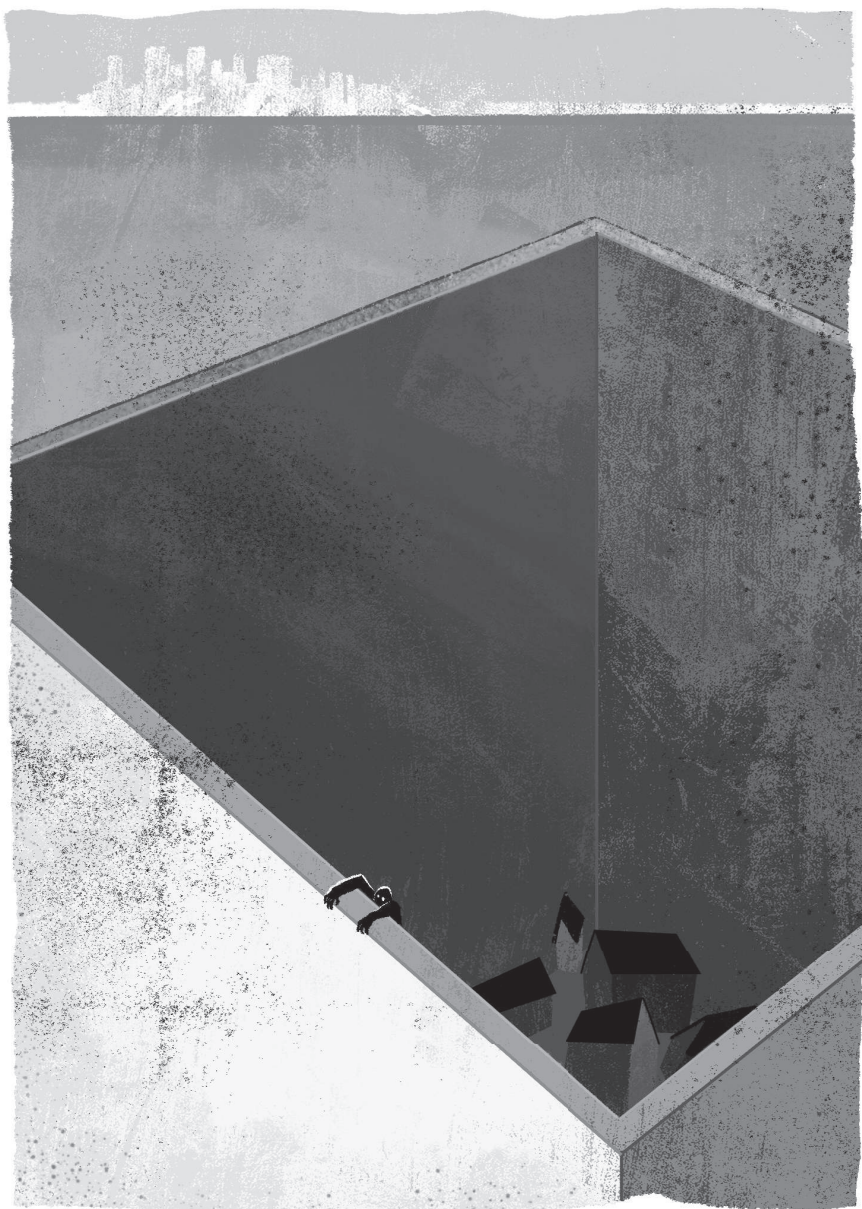
Мандрівник скинув рюкзака, примостив його на край лавки, дістав пляшку води, зробив кілька ковтків і присів поруч із Велетнем. Подивившись довкола, зітхнув і почав свою розповідь.

– Усі люди рівні. Життя кожної людини має унікальну цінність і значущість. Наш світ може здаватися дуже затишним місцем, доки тебе поважають і захищають. Проте завжди запам'ятовується та мить, коли красива картинка, ніби на зламаному екрані, починає миготіти, дрижати, змінювати кольори, а потім і взагалі гасне. На мій подив, усе сталося там, де я найменше цього очікував, – у гостинній сільській хатинці моїх бабусі та дідуса. Давно було...

Щасливі дні дитинства. Літо. Каникули. Тоді батьки на кілька тижнів відіслали мене в село, де я поступово міцнів у всіх значеннях цього слова. Свіжоздоене молоко, полуниця з домашньою сметаною, свіжі салати, варена картопля з омлетом. Ммм...

Я перебував саме на початку того віку, якого боятися всі батьки на планеті, але вже тоді змусити мене щось робити було практично неможливо. Мені подобалося, розпроставшись під деревом у садку на розкладній лежанці, читати старі випуски журналу про мандрівки. Я ходив купатися на озеро. Дивився телевізор. Тинявся без діла туди-сюди. Смакував малину в садку. Спав, скільки хотів. Жодних турбот! Одні права та свободи. Проте того літа все складалося якось не так. Серце відчувало несправедливість...

– Ти ба! Справді! От образили тебе! – не припиняв жартувати Велетень.

– Для мене тоді це був справжній удар долі. Чому мене відправили в село? Невже набрати п'ять кілограмів ваги – це все, чого я заслуговую в літні місяці? І ось, попри всі принади моїх сільських канікул, практично всі ці тижні я просидів у полі, журливо спостерігаючи за ожжавленою міжміською трасою, яка пролягала в низині. Дослухаючись до шуму автомобілів, я мріяв про те, що, коли виросту, сам вирішу, куди поїду. І їхатиму швидко. У мене буде стільки ж справ, як у тата, чи навіть більше. Я хотів якнайшвидше стати дорослим...

Усе мені стало немилим у селі, бо тут віддавало старовиною, якимось могильним спокоєм. Люди набирали в криницях воду, дев'ять місяців на рік тяжко працювали на полях, городах, по черзі пасли корів. Кожен вважав своїм особистим обов'язком зняти сотню-другу смугастих жуків з паростків картоплі й знищити їх у найвишуканіший спосіб.

– О, і в нас те ж саме! Досі так роблять поруч із горідом у селі. У мене дача там. Ну, не сказати, щоб я прямо був затятим городником... Відпочивати туди їджу! Шашличок, риболовля... Пробач, перебив тебе. Продовжуй!

– Мені здавалося, що ніхто із жителів села не може бути щасливим, зокрема й мої родичі. Чому вони не переїзять до міста? Чому дідусь задовольняється стареньким мотоциклом і навіть не мріє про автомобіль? Чому бабуся працює, не покладаючи рук, як раби на будівництві єгипетських пірамід? Мені здавалося, що в цій глушині все людське, усі мрії, жага досягнень та прагнення до нових вершин провалюються в якусь яму. Несправедливо! «Ні, – казав я собі, – необхідно жити в місті. Там я буду сучасним і зможу займатися лише тим, що мені подобається. Усі зважатимуть на мене та на мої погляди. Потрібно вивчитися, подорожувати, любити... Досягти чогось у житті!» Яким наївним я був...

Поринати в мрії – моє дозвілля. Велич
надихає мене, а вершини, яких може
досягнути людина, приголомшують.
Що більше я читав, досліджував, думав,
то сильніше дивувався з того, скільки
всього міститься в цьому простому слові
із шести букв – «людина». ВЕЛЕТЕНЬ!
Організм дивовижної складності,
геніальні ідеї та відкриття, далекоглядні
плани на віки. Ходять чутки, що пісень
про все – понад півмільярда. Усіх
пристрастей не відобразити навіть
у більш як двох мільйонах фільмів,
уже випущених до цього часу.
А як народжуються думки?
Як приймаються рішення?
Як формується ставлення?
Кожен з нас – ВЕЛЕТЕНЬ!

Лише одна розмова, одна коротка
зустріч – і цей ВЕЛЕТЕНЬ на моїх очах
схиляє голову й повільно опускається
на коліна... Чому? Перед Ким? Навіщо?

